

Nr 47

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående nedsättning av viss kronans fordran; given Stockholms slott den 24 januari 1958.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 24 januari 1958.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, KJELLIN, JOHANSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler fråga om *nedsättning av viss kronans fordran* samt anför därvid följande.

Polisöverkonstapeln Eric Birger Jarl tjänstgjorde sedan 1938 som redögörare å statspolisintendentens expedition. Vid revision i januari 1954 konstaterades brist i de medel han i tjänsten haft om händer. Enär Jarl den 17 januari 1954 tog sig av daga, föranledde bristen icke några rättsliga åtgärder.

I en till Kungl. Maj:t ställd skrift har den avlidnes änka Karin Jarl anhållit om befrielse för dödsboet från att erlægga det av kronan vid boutredningen bevakade beloppet — i bouppteckningen efter den avlidne redovisat med 36 466 kronor 5 öre — eller, i andra hand, att fordringsansprå-

ket måtte nedsättas till 10 000 kronor. Över ansökningen har, efter remiss, utlåtanden avgivits av överståthållarämbetet — efter hörande av statspolisintendenten — statskontoret samt riksräkenskapsverket.

Av bouppteckningen inhämtas, att den avlidne som dödsbodelägare efterlämnade, förutom hustrun Karin Jarl, en dotter, född 1943. Totalt utvisade boet ett underskott å 11 942 kronor 32 öre. I tillgångarna, som utgjorde 36 243 kronor 98 öre, ingick byggnadsvärdet å en med tomträtt innehavd fastighet, tomten nr 15 i kvarteret Lagläsaren i Stockholm, med 18 000 kronor samt banktillgodohavanden å tillhoppa 10 832 kronor 98 öre. Bland skulderna, vilka uppgick till 48 186 kronor 30 öre, ingick — förutom kronans fordran — in-teckningsskuld å fastigheten med 5 098 kronor samt fastighetsskatt med 100 kronor.

Sökanden har framhållit, att de tillgångar, som upptagits i bouppteckningen, icke anskaffats med medel, som varit Jarl anförtrodda i tjänsten. Den i boet ingående fastigheten hade sålunda förvärvats 1937. Vidare utgjorde av banktillgodohavandena 4 000 kronor utfallna försäkringsbelopp, som rätteligen icke bort upptagas bland boets tillgångar, enär de tillfallit fru Jarl såsom förmånstagare till två å mannens liv tagna försäkringar. Ett belopp av 5 174 kronor 38 öre bestode av ett farsarv, som insatts å bank år 1953; i övrigt vore bankfordringarna resultatet av småsparande under en lång följd av år. Därest Kungl. Maj:t och Kronan skulle kräva att dess fordran indrevs i hela den utsträckning detta vore möjligt, skulle detta medföra, att fastigheten måste tvångsrealiseras, vilket hårt komme att drabba de efterlevande. Om ett efterskänkande av hela fordringen icke kunde ske, skulle en nedsättning av anspråket till 10 000 kronor göra det möjligt för dödsboet att erlægga detta belopp med bland annat de tillgångar, som fru Jarl vore berättigad att själv behålla.

Statspolisintendenten har tillstyrkt kronans avstående från fordringen.

Överståthållarämbetet har upplyst, att kronans fordran rätteligen uppginge till 35 787 kronor 25 öre samt meddelat, att saluvärdet å fastigheten enligt av ämbetet verkställd värdering torde kunna uppskattas till 32 000 kronor. Efter avdrag av in-teckningsskulden, vilken numera nedgått till 4 048 kronor 91 öre, kvarstode å fastigheten ett värde av 27 951 kronor 9 öre. Enligt ämbetets uppfattning vore det icke obilligt mot de efterlevande, om det värde, som representerades av villafastigheten, toges i anspråk för betalning av kronans fordran. Överståthållarämbetet ansåge sig därför icke böra tillstyrka ansökningen i vidare mån än att kronans fordringsanspråk nedsattes till avrundat 28 000 kronor.

Statskontoret har lämnat upplysningen att pension utginge till Jarls efterlevande med tillhoppa 6 909 kronor för år samt anfört.

Statskontoret kan med hänsyn till sättet för uppkomsten av kronans fordringsanspråk samt till dödsbodelägarnas ekonomiska förhållanden icke finna det motiverat att dödsboet helt befrias från boet åvilande ersättnings-skyldighet. Med hänsyn till omständigheterna i förevarande fall vill ämbetsverket likväl icke motsätta sig, att ersättningsbeloppet nedsattes i enligt

het med vad överståthållarämbetet föreslagit eller till 28 000 kronor. Statskontoret förutsätter därvid, att dödsboet till undvikande av tvångsförsäljning av fastigheten beredes tillfälle att genom årliga amorteringar avbetala sin skuld till kronan, sedan ett engångsbelopp av lämplig storlek inbetalats.

Riksräkenskapsverket har, i anslutning till vad statskontoret uttalat, förordat, att kronans anspråk nedsättes till 28 000 kronor och föreslagit, att sedan ett engångsbelopp av 10 000 kronor inbetalats återstående belopp finge avbetalas genom nio årliga amorteringar.

Departementschefen. Med hänsyn till dödsboets ekonomiska ställning och fordringens karaktär anser jag icke, att dödsboet bör helt befrias från återbetalningsskyldighet. Å andra sidan bör — med hänsyn till vad som upplysts rörande sammansättningen av behållningen i boet — enligt mitt förmenande sådana åtgärder undvikas som antingen kan leda till tvångsrealisation av vederbörandes fastighet eller medföra icke oväsentlig amorteringsplikt under en följd av år.

Jag vill därför förorda att, därest dödsboet inbetalar 10 000 kronor, återstående fordringsbelopp efterskänkes.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att kronans fordran hos dödsboet efter polisöverkonstapeln E. B. Jarl må nedsättas till 10 000 kronor.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Ingrid Qvarnström